

1934

№ 6176

№ 12

ВСЕСВІ

ПОЛЕЗНЫЕ КНИГИ

ЗЕРКАЛЬНОЕ ПРОИЗВОДСТВО

НАВОДКА КУСТАРНЫМ
СПОСОБОМ
с рис. 1928 г. сост.
Бильченко. Цена с
пересылкой 85 коп.

НОВИНКА !! КЛЕЕНОЧНОЕ НОВИНКА !! 1929 г. !! ПРОИЗВОДСТВО 1929 г. !!

РУКОВОДСТВО для КУСТАРЕЙ и РЕМЕСЛЕННИКОВ
производство лино- мой и несгораемой одежды, обуви, рева и др. 160 стр. с рисунками, составил Бильченко. Ц. 1 руб. 50 коп.

КАК ПРЕДОХРАНИТЬ СЕБЯ

ОТ

БЕРЕМЕННОСТИ

НЕ ПРИБЕГАЯ К АБОРТУ

сост. Дрекслер 29 гол. с рис. Ц. 1 р. 20 к.

МОЕ ВОДОЛЕЧЕНИЕ

Испытанное в течение 40 лет. Сост.
Себ. Кнейпп 28 г. Ц. 1 руб. 25 к.

ПОЛНЫЙ СПРАВОЧНИК ПО ФИЗКУЛЬТУРЕ

Зимний спорт (коньки, лыжи, хоккей) Джу-Джитсу, бокс, борьба, летний и др. виды спорта. 236 стр., сост. Коро-
новский. Ц. 2 р. 50 к. его же Защита и нападение по боксу, борьбе, фехтованию и стрельбе с рис. Ц. 1 р. 75 к.

Красиво!!! Правильно!!! Скоро!!!

ПИСАТЬ НАУЧИТЕСЬ, ПРИОБРЕТИЯ САМОУЧИТЕЛЬ КАЛЛИГРАФИИ

сост. Вольченко 28 г. Ц. 1 руб. 25 к.

Кирюшня

КАК
НАУ
ЧИТЬ
СЯ

Считать на счетах

СЛОЖЕНИЕ,
ВЫЧИТАНИЕ,
УМНОЖЕНИЕ,
ДЕЛЕНИЕ ...
28 г. Ц. 1 руб.

Курс СЧЕТОВОДСТВА СОСТ. ВЕЙЦМАН

Двойная бухгалтерия 447 стр. Ц. 2 р.

ПИСАТЬ и ГОВОРИТЬ

правильно по русски будете, если приобретете
"НОВЫЙ ОРФОГРАФИ-
ЧЕСКИЙ СЛОВАРЬ", содержащий 100.000 слов сомни-
тельн. в правописании сост. Хомутов 28 г. Ц. 2 р. 80 к.

2.000 ТЕХНОХИМИЧЕСКИХ РЕЦЕПТОВ ПО ВСЕМ ПРОИЗВОДСТВАМ ... 2.000

424 стр. 28 г. сост. Бродерсен. Ц. 3 р.

САМОУЧИТЕЛЬ ПЧЕЛОВОДСТВА

120 рисун. 388 стр. 26 г., сост. Буткевич. Ц. 4 р.

ОПЫТНЫЙ РЫБОЛОВ ГОРЧАКОВ

28 г. Ц. 1 р.

ЛЕЧЕБНИК

ДОМАШНИХ ЖИВОТНЫХ

с рецептами ле-арств 176 стр. Грюнберг Ц. 1 р.

ШТЕЙНБЕРГ ОГОРОДНИЧЕСТВО

(как вырастить лу-
овощи и корнеплоды) Ц. 75 к.

ТИТОВ КАРТОНАЖНОЕ ДЕЛО

76 рис. 28 г. Ц. 4 р.

ЕФИМОВ КАК ПЕРЕПЛЕТАТЬ КНИЖКИ

95 стр., 35 рис. 27 г. Ц. 60 коп.

ГРИГОРЬЕВ СТРОИТЕЛЬНЫЕ МАТЕРИАЛЫ

АЛЫ. 156 стр. с рис. 25 г. 80 коп.

ХРУЩЕВА САМОУЧЕТЕЛЬ ШИТЬЯ

ОБУВИ 100 стр., 87 рис. Ц. 50 коп.

ОБРАЗЦОВ КУСТАРЬ СМОЛОКУР

шить из дегелева уголь, смолу, скипидар и др.) Ц. 35 коп.

его же ГОНЧАРНОЕ ПРОИЗВОДСТВО

САМОЙЛОВ БОЧАРНОЕ ПРОИЗВОДСТВО

его же МАСЛОБОЙНОЕ ПРОИЗВОДСТВО

БУЛГАКОВ Меховое ПРОИЗВОДСТВО

195 стр. 65 рис. 28 г. Ц. 2 руб. 25 коп.

Петров и Бебешин ШОРНОЕ ПРОИЗВОДСТВО

28 г. Ц. 1 р. 75 к. Дебл ПЛЕТЕНИЕ КОРЗИН с перес. 50 коп.

ФОТОГРАФИЧЕСКИЙ СПРАВОЧНИК

и рец-птура, 447 стр. 28 г. сост. Еван-
кимоз. Ц. 2 руб. 50 к.

Как писать СТАТЬИ, СТИХИ и РАСКАЗЫ

сост. пр. ф. Шенгели. 29 г. 90 коп.

ХОЗЯЙКА КУЛИНАРКА

ПОВАРЕННАЯ КНИГА

469 стр. 29 г. Сост. Рудь. Ц. 3 р. 50 к., а также ЛЮБОВЬ
КНИГУ высыл. наложе-., платеж. книжн. магаз. "НАУКА
и ЖИЗНЬ" С. Н. Николаев Москва "9" Воздви-
4/22. За книги и ответы можно мелкими почт.
ками. Фирма существует с 1905 года.

РІК ВИДАННЯ V

Пролетарі всіх країн, єднайтеся!

№ 12
24-го березня
1929 року

ВСЕСВІТ

ХАРКІВ,
вулиця Карла
Лібкнехта № 11

Фундатор В. БЛАКИТНИЙ

фото „Ратау“

Однорідні ясла, організовані на Основі підчас перевибірчих зібрань до міської ради

ЦЕНТРАЛЬНА НАУКОВА
БІБЛОТЕКА

Перше узгір'я Константинополя, де розташовано стамбульські музеї

МУЗЕЇ СТАМБУЛА

ЦЕ ПЕРШИЙ з семи бугрів Константинополя, західна частина стамбульської панорами (мал. 1-ий): його видко було нам з висоти Пери, з вікон радянського консульства. Коли йти зправа наліво, від краю миса Серая, то вниз, де рідіють дерева садка, стоїть тепер мам'ятник Кемаль-паші: у вільній та енергійній позі, широко розставивши ноги, заклавши руки у кишені піджака, різко піднявши і повернувши голову, дивиться вперед Газі („Непереможний“). Далі на горі—бані, високі коміни і башта Серая. Далі направо—плескувата баня Ірини. Ще далі,—„як корабель на якорі“, св. Софія (з чотирма мінаретами) і її суперник, мечет султана Ахмеда (з шістьма мінаретами). Звідси починаються,—тут скупчені музеї Стамбула.

Історична доля зробила турків спадкоємцями цілого ряду давніх культур. І по-європейському високий науковий рівень стамбульських музеїв, розум та смак у підборі та розположенні експонатів, наукова проробка та публікація музейних матеріалів—це один доказ тому, що турки є на висоті цих історичних завдань. І хоч, раніш і тепер, турки користувалися і користуються допомогою європейських вчених, то разом з цим, чим далі, збільшується кількість видатних вчених та музейних робітників—турків. Адже ж музейному будівництву в Туреччині—яких небудь півстоліття.

В Юстиніанівському храмі Ірини—Згоди турки зробили арсенал. В 1846-1847 р. р. освічений amator, начальник артилерії за Абдул-Меджида, став збирати туди пам'ятки старовини.

Ця випадкова збірка, що не мала спочатку ані каталогу, ані інвентаря, поступово розрослася і була перенесена 1874 р. в кахляний (Чінілі) кіоск султанського палацу. Залишена Ірина стала за військовий музей, яким є і тепер.

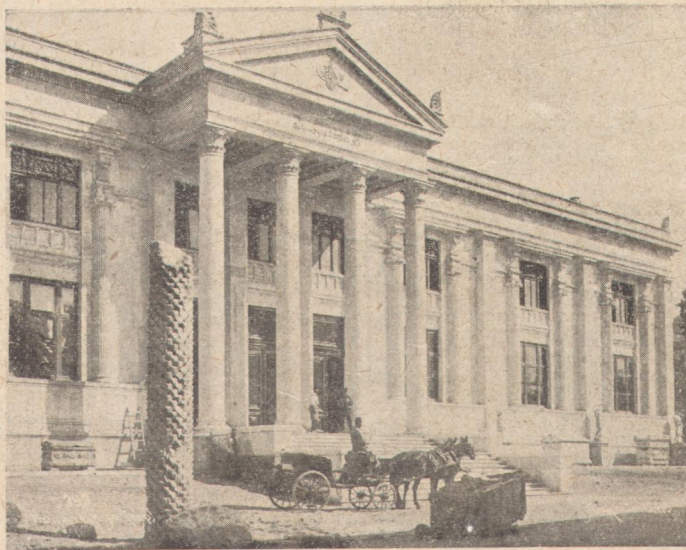
І в Чінілі-кіоску пам'яткам старовини та мистецтва незабаром стало затісно. Якраз на цей час за директора музею стає Хамді-бей. Худож-

ник, учень французів (відомі його турецькі жанри на тарихних мечетів та автопортрет „Теолог“), він виявляє енергійний адміністратор, невтомний копач. Він добивається постанови, аби до Музею поступали всі старовинності, випадково або здобуті розкопками. Щасливі наслідки роботи самого Хамді-бея (серед них 22 сидонські саркофаги, фризів з Лагіни та з Магнезії) поступово заповнюють побудований проти Чінілі-кіоску новий антикварний будинок (прибудовані до нього крила (1902, 1908; мал. 2-ий). Тепер музей античного, еліністичного та візантійського мистецтва. Щоб визначити його досить сказати, що серед його експонатів, крім знахідок Хамді-бея, рахуються: т. зв. саркофаг Олімпійського, саркофаг плакальниць, а у візантійському відділі—мармуровий барельєф X ст. з богородицею—типа нашої київської Нерушимої Стіни. Музеєм виставлено його збірку скульптури (три великих томи, до ілюстрацій), теракоти, посуд, монети, печатки, не рахуючи невеликих брошкр типа путівників.

Вже по смерті Хамді-бея (1910) при наступнику, браті, не менш енергійному Хамді-бей в кол. приміщенні Мистецтв (поруч з Чінілі-кіоску, в тім-же нижньому крилі зовнішньої стіни Стані Серая) розміщені пам'ятки єгипетські, хетські, кіпрські, з рештою музею Давнього Сходу (1918).

Статуя сумарна, що тут знаходиться є найдавнішою статуєю (3300 р. до н. е.).

Завдяки ініціативі Хамді-бея серед цих, нині музеїв, об'єднаних єдиним управлінням, музей античного, еліністичного та візантійського мистецтва. Таким є перш за все, що розмістився у Чінілі-кіоску (мал. 2-ий) експонатом є перед усе

Музей античного, еліністичного та візантійського мистецтва

музею. Кахляний кіоск, закладений ще за Махмуда-Алі, але з того часу не раз перебудований, він має геометричні визирунки з різнокольорової цегли, квітчасті мозаїкової викладки, золоту пропись по зеленим кахлям. Матеріали музею — килими, ілюміновані рукописні дерев'яні кераміку, скло, зброю, — готує до видання „Пам'ятки Константинопольських музеїв“, Е. Кюнелъ.

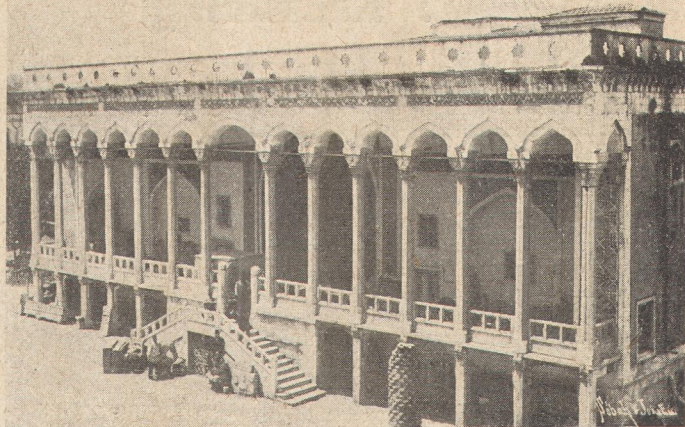
Старий Серай. Ворота Білих Євнухів

Ага-Оглу, родом азербайджанський тюрк з Ери-

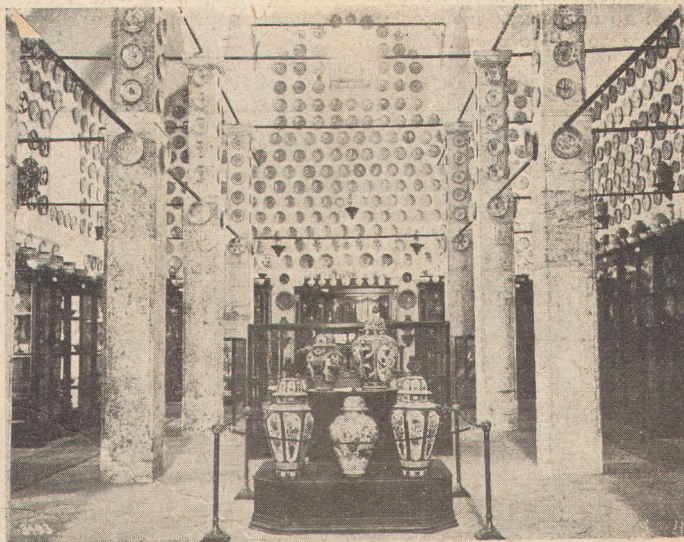
ванким художньо-побутовим музеєм турецького мистецтва в особі і самий Старий Серай (турки звуть його Палац Гарматних Воріт, Топ-Капу-серай). Це — складний, багаточасовий комплекс будівель і кіоски Сераю розкидано по дворах: Церемоній, Ради, Внутрішньому та Тульпан-Саду. Тільки революція зробила їх приступними для вступу. Управителя султанських Скарбів переіменували на директора музею. Пізніші частини Старого Сераю, переважно збудовані в стилі „Турецького рококо“, до певної міри розкриті глядачу. Так, павільйон Воріт Білих Євнухів, що веде до внутрішнього двору (Ак-Агала-Капуси), розписаний турецькому: перспективи колонад, дальні краєвиди, гірські (мал. 4-ий) і білі євнухи, нині варті музею, й досі держать біля цих воріт, і очікуючи відвідувачів, у котрих розглядають квітки, вивчають нову латинізовану турецьку мову. Такі ж рококошні позлащені черепашки та медальйони виставлені в залу Ради з закритою потайною ложею-балконом. Зовнішньо-європейська рямка облямовує часто надзвичайно своєрідний побут: вузький та високий, в три поверхи, коретар гарему, до якого виходять маленькі кімнати. Інші. Навпаки, давніші частини, як от Багдадський (1663 р.), дають повний гармонійний ансамбль настінних килимів, різьблених та інкрустованих перломутром дверей і віконниць.

Серед цих художньо-побутових ансамблів є й справді цінні — кол. скарбниці Старого Сераю. Тут, по-перше, великі скарбами мистецтва, як золотий, з камінням, китайської роботи трон султана Селіма Грізного (1694), виставлена одяг султанів, убори султанів від Завойовника. Колись для султанського посуду заповнюють музей китайської кераміки (мал. 5-й); фотографують кольорові фотографії для публікації, що її виготовляє

майна), утворений з речей, що їх зібрано по мечетям. Музей цей — єдиний, що міститься окремо від загального комплексу стамбульських музеїв, — в старому імареті (благодійному будинку) біля мечету Сулеймана Пишного; збудував цей імарет, як і мечет, великий турецький будівничий половини XVI ст. Сінан. В музеї є, між іншим, сельджуцькі килими XIII ст. з мечетів Коні, куфічні корани перших віків Гіджри. Збірки музею опрацьовує для того ж видання теперішній його директор, д-р Віденського університету

Музей турецького мистецтва

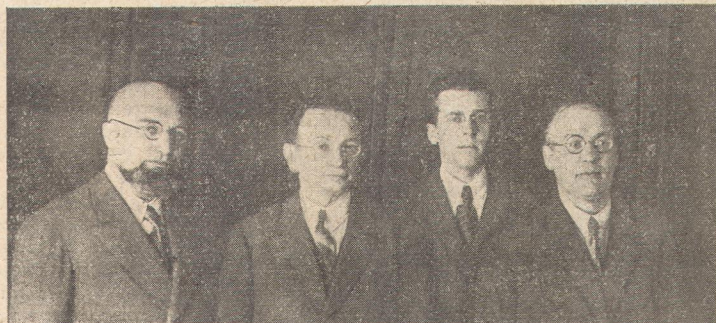
Старий Серай. Музей хінської кераміки

директор музею фарфору у Дрездені Ціммерман. Стамбульські музеї — не єдині тепер у Туреччині. За останні 5 років з'явилися місцеві музеї, що в значній мірі знаходяться ще в стані формування.

Так, в Анкарі у новім будинку розгортається етнографічний музей, що його хочеться назвати Музеєм анатолійського селянського мистецтва (зібрані тут, між іншим, вишиванки дуже нагадують татарські — кримські). Музей хетської старовини в Анкарі буде, можливо, першим в світі. Є античний музей в Смирні і Брусі, сельджуцький — у Сівасі. Закритий дервішський монастир з могилою Джалялєддіна Румі в Конії збережений, як своєрідний музей дервішської старовини; де-що з дервішських речей зібрано в невеличкий музей у мечета Селіміє в Едірне.

Можна сподіватися, що якраз місцеві музеї будуть особливо розвиватися в найближчі часи.

У відповідь на відвідання Туреччини делегацією українських вчених та літераторів (мал. 7-ий), ми вправі тепер сподіватися відповідного візиту наших нових турецьких друзів. Як покажемо ми їм музеї столиці України, — музеї, що за відсутності приміщення й до цього часу закриті для відвідування?

Делегація українських вчених та письменників до Туреччини: В. М. Зуммер, О. М. Гладстерн, Павло Тичина, О. О. Сухов

Вс. Зуммер

ГРИГОРІЙ ІВАНОВИЧ У КРЕМІНЧУЦІ

фото Г. І. ...

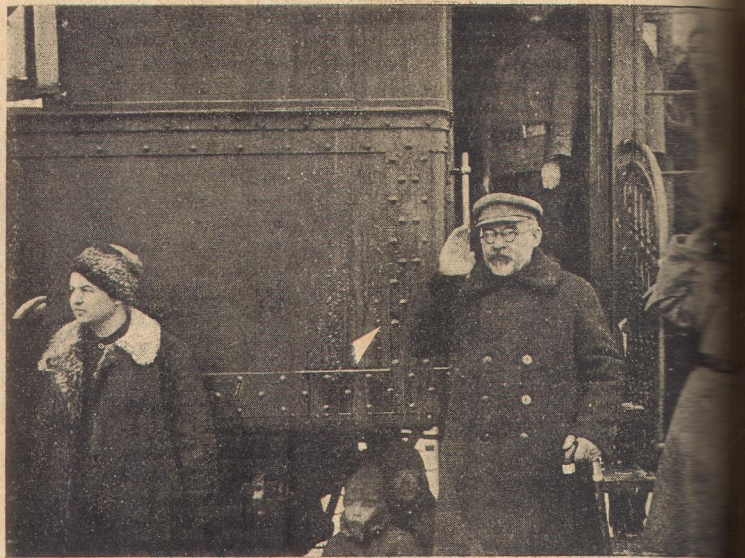
НЕСПОДІВАНО ранком 5-го березня до Кремінчука приїхав Григорій Іванович Петровський, але за декілька хвилин на кожному кроці тільки й чути було—Петровський приїхав. Ці слова вмиг облетіли робітників Депо, вузла фабрик і заводів Кремінчука.

Після короткої бесіди з представниками округи біля вагонів т. Петровського відбувся мітинг із декілька тисяч робітників—залізничників. Довгими, бурхливими оплесками, криками „ура“ присутні зустрічають Григорія Івановича.

Закінчився мітинг: тов. Петровський поїхав по підприємствах Кремінчука. Був він у Крюківських вагонних майстернях, 3-й тютюнової фабрики і Н-ському артполку.

Біля своїх варстатів, машин, за роботою, зустрічали робітники й робітниці дорогого гостя, Голову Всеоюзного та Всеукраїнського Уряду.

З третьої тютюнової т. Петровський поїхав до артполку, а робітники й робітниці 3-ї фабрики живо вишикувалися в лави і з оркестром музики пішли й собі до артполку, щоб спільно з червоноармійцями вітати дорогого гостя.

Григорій Іванович на ст. Кремінчук

фото Г. Ольшанського

Серед червоноармійців Н-го артполку

Серед робітників 3-ої тютюнової фабрики

В артполку т. Петровський спочатку коней, дивиться, як артилеристи свою зброю. Артилеристи вміють зброю і коней. Скрізь чистота і порядком до казарми. Радо приймають до себе червоноармійці. Командири проводять Петровського по всіх закутках і все показують.

У бібліотеці т. Петровський скільки там в книжок, чи багато саме червоноармійці читають.

Від казарм Артполку у т. Петровського залишилися дуже гарні враження. Він сказав, що йому рідко доводиться бачити добровпорядковані, чисті, культурні казарми.

Увечері відбувся пленум Миської ради, в якій брав участь Григорій Іванович.

На трибуні т. Петровський. З початку відкриття пленуму—„ура“, згодом націоналу, бурхливі оплески.

Доповідь про міжнародне та внутрішнє становище докладна, цікава та жива. Іноді широко сміється, бо т. Петровський вміє і розважити слухача, а де треба прискіпнути класовою зневажливостю до класової ворога. Непомітно пройшли 2 години.

На другий день Всеукраїнський пленум відвідав Глобинський район.

Звістка про те, що приїде т. Петровський, облетіла всі села району. На станції біля тисяч селян, селянок і робітників. Делегації з сел привезли кілька тисяч хліба. Величну картину піднесеного настрою являла собою 8-тисячна маса з великою радістю зустрічала Голову Уряду.

В невеличкій промові т. Петровський кував за теплу зустріч і підкреслював, що в нашій Радянській країні може існувати єдина єдність членів Уряду з трудящими і в цьому наша непереможна сила.

Зі станції тисячні маси, оточивши т. Петровського, пішли в Глобину. Біля села збиралася сила людей, а приміщення містило лише 400 чоловік. На дворі доповідь не можна. Раптом серед рознеслася пропозиція місцевих безпартійних.

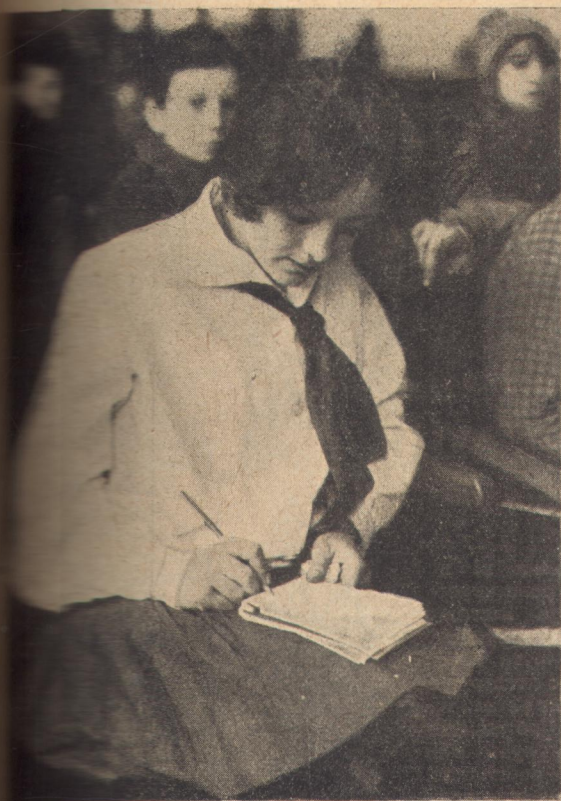
— Ходім до церкви... Там три тисячі житимуться...

Тисячі голосів підхопили. — Правильно... До церкви...

Вмиг усе приміщення церкви і двір навколо вилилися людьми. Тут у церкві біля т. Петровський зробив велику доповідь міжнародне і внутрішнє становище Радянської України.

Багато людей ще стояли на дворі, могли вміститися в церкві. Тов. Петровський частину своєї промови говорив на дворі, могли всі почути.

ПІОНЕРСЬКА КОНФЕРЕНЦІЯ ЖОВТНЕВОГО РАЙОНУ

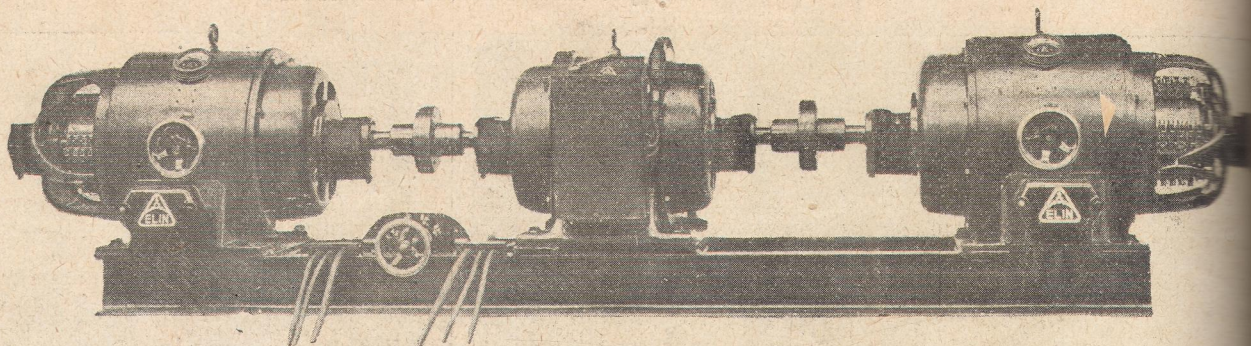
Піонерський клуб Жовтневого району влаштував під час перевибірчих зібрань до міськради одноденні ясла. На наших фотках: — піонерська конференція Жовтневого району; внизу — ясла, організовані піонерами 2-ї донецької школи (ст. Левада). Діти робітників перевели час в яслах під пильним доглядом піонерів

фото „ ат

На зборах селяне подали пропозицію відібрати при-
даний для культурних потреб.
Маса підхопила цю пропозицію і без довгих обго-
товлюючи ухвалила:
з особи т. Петровського Уряд, щоб дозволили
придбання церкви від релігійної громади і передати
культурно-громадських потреб.
Після прохання подала делегація від с. Пустовійтого, де
порішили відібрати церкву.

Дивившись на таку величну картину не стерпів діякон Кре-
м'янський. Він вийшов наперед і хвилюючись сказав:
— Я переконався, що релігія існує для одурення трудящих...
Не бажаю більше діяконувати... Хочу жити чесним трудом...
Зрікаюся від сану...
Перед усіма Крем'янський розірвав свою рясу.
Довгими оваціями присутні зустріли цей крок діякона.
Після зборів тисячний натовп проводив т. Петровського
до станції.

М. М-ков

Подвійний агрегат для електрозварювання

ВОГНЕМ ВОЛЬТОВОЇ ДУГИ

Нарис Федора Кандиби

ІЗ СІРИХ брезентових кабін крізь щілини в брезенті вири-
ваються жмути бузкового проміння, зайчиками граючи на
стінах.

— У цих кабінках,—говорить молодий інженер, наш провід-
ник,—працюють піонери нової техніки-електрозварники. Основу
всєї техніки—метал обробляли досі незграбними, кустарними
й дорогими способами. Його
різали зубилом і молотком,
пиляли на важкому варста-
ті, нютували величезними
молотами. А тепер за допо-
могою синього полум'я воль-
тової дуги його ріжуть мов
сир і як сургуч топлять
великі й малі шматки мета-
лу. І робить усе це одна
людина без важких станків,
без складних приладів...

Слухаючи інженера, я
заглянув до одної із кабін,
хотівши придивитися, як
працюють електрозварники.

— Обережно! не ди-
висься на світло, коли вам
дорогі ваші очі!—попередив
мене інженер.

— Вистачить якої небудь
півхвилини дивитися на
електричне зварюванн-
я, щоб через 6—7 годин почав-
ся страшний біль в очах,
щоб слюзи потекли з очей
цірком і людина кілька
днів нічого не бачила. Ко-
лись у Владивостоку на корабельні ми ремонтували, корабель
способом електрозварювання,—каже інженер,—капітан дуже за-
цікавився ефектним видовищем і придивлявся не відриваючи
очей. Його попереджали, але він не слухав: „Не ваше діло. На
своєму кораблі я хазяїн. Хочу, от і дивлюсь“. Зварювання три-
вало кілька годин, а капітан увесь час придивлявся. Ми скін-
чили роботу і пішли, за те капітана просто з корабельні дове-
лося відправити до лікарні. Він майже осліп, у нього обгоріла
весь шкура на обличчі та руках. Пролежавши півтора місяця в
лікарні, він став розумніший і відтоді до електрозварювання
боявся підходити близько.

Електрозварювання—важка й небезпечна робота. Електро-
зварник одягнений у важкий просякнутий галуном спецодяг, а
на руках у нього незграбні вогнетривкі азбестові рукавиці.
Обличчя він закриває важкою дерев'яною маскою з віконцем
із густого синього скла. Лише крізь нього можна дивитися на
зварювання, не ризикуючи очима, бо ультрафіолетове проміння
псує їх.

Електрозварник сидить зігнувшись, одною рукою тримає
маску, а другою провід з примотаним до нього шматочком
стали. Він помалу наближає руку до пари колес від паротяга.
Одна мить і з тріском бризнуло фіялкове полум'я. Від провода
до колеса протягнувся вогнений місток вольтової дуги і сталь,
топлячись мов сургуч, потекла на колесо, заливаючи ямку, що
з'явилася там від довгої роботи.

Зварник сидить нерухомий і методично водить сталеву
паличкою. З палички капає, але він не звертає уваги ні на вог-

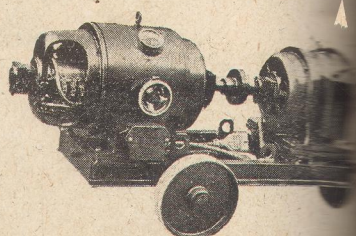
ненні бризки ні на
краплини розпеченого
металу, що застигає
іноді на його спецодязі.
В повітрі чути запах
шкідливого газу, що
його виділяє метал, то-
плячись. Щоб шкідли-
ві гази не руйнували
здоров'я робітників,
уся стеля густо засіяна
вентиляційними труба-
ми. Завдяки їм за яку-
небудь годину повітря в цеху встигає перемінитися.

Але й цього замало, і в електрозварному цеху дихати

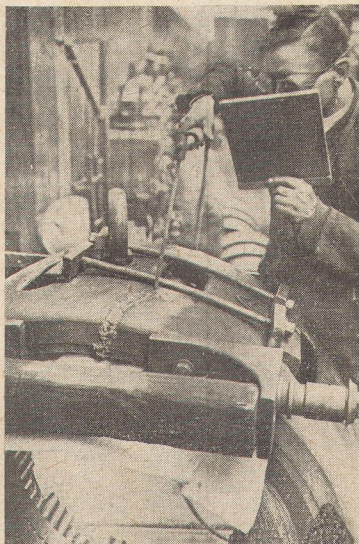
Робота електрозварника вимагає добрих нервів,
витривалості й твердої руки. Особливо важко зварювати
бризок розтопленого металу. Одному робітникові
розтопленої сталі попала недавно в черевик. Запахло
м'ясом, а він сидів нерухомо й навіть не кивнув ногою,
чи що від необережного руху краплина потекла б
до нього, а він сидів нерухомо й навіть не кивнув ногою,
чи що від необережного руху краплина потекла б
до нього, а він сидів нерухомо й навіть не кивнув ногою.

— Дивіться,—сказав інженер, показавши на звар-
не переставав поратися коло колес,—ось ми наварю-
ємо колісні. Коштує всього 3 карб. Інакше справити
можна, а зробити нові коштує понад 50 карб. Можете
самі, яка це вигідна річ.

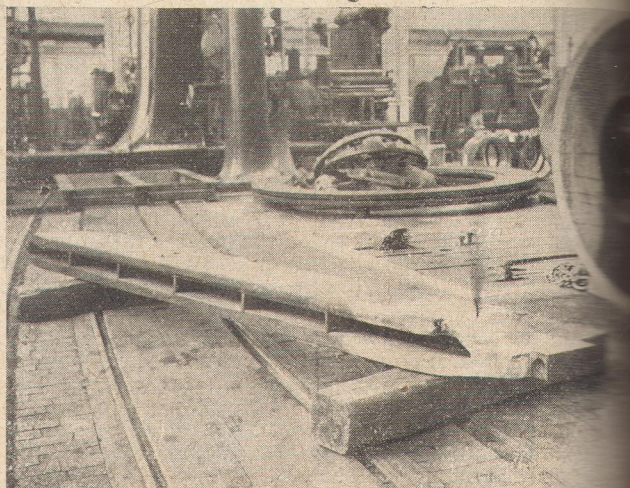
За кордоном за допомогою електрозварювання будують
ликі кораблі, мотори, мости, котли, водогони, навіть
колеса для автомобільного мотора. Нашим заводам
до закордонних, далеко до Форда, що робить електро-
зварювання двісті частин автомобіля, до того ж за добу
заводах виробляється до 200 кілометрів зварного шва.
Німі часами почали застосовувати електричне зварю-
вання для зміцнення металевих скелетів американських хмар-
мостів, котли, та інші великі споруди, збудовані електро-

Пересувний мотор

Електрозварювання статора

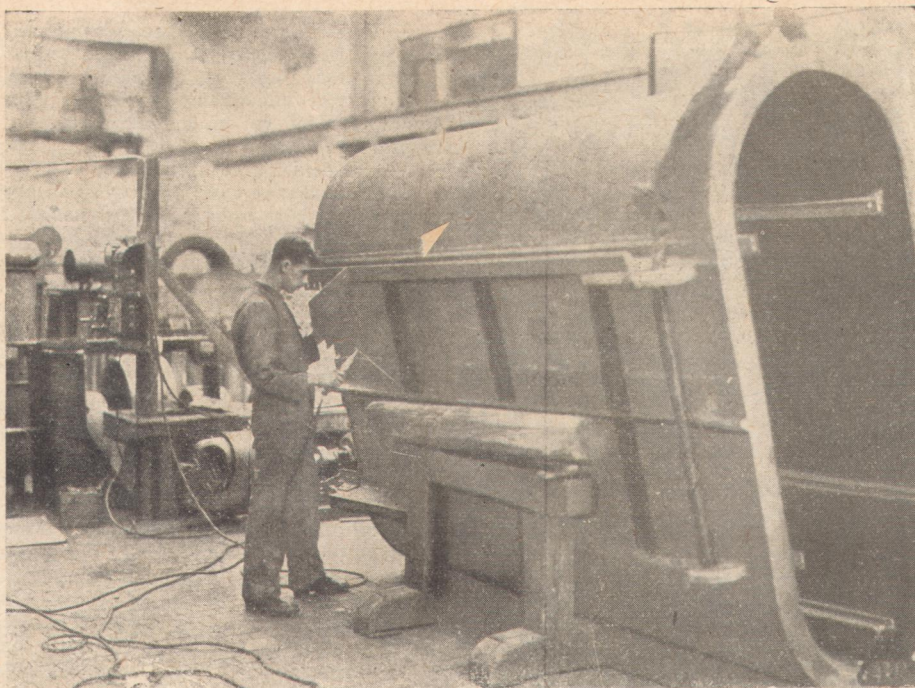

Зразок роботи електричною зваркою

міцніші ніж
та й легші
на одну тре-
Для нашої
словності еле-
зварювання ду-
потрібна й важ-
річ. Мільони
металу й мілі-
карбованців,
збереже еле-
зварювання,
пригодять-
будування
фабрик і за-
на зміцнення
господар-

Правда, остан-
часом електро-
вання почи-
прийматися і
наших заводах.
Миколаївських
електро-
ванням роб-
цистерни для
казами, то-
Така цистерна,
казан без еди-
нота міцніші
і мало
два рази деше-

На деяких заводах будують спеціальні електрозварні цехи.
Електрозварюванню не так легко перебороти рутину.

Зварюють „кожух“ трансформаторного котла

Наші інжене-
ри і техніки мало
знайомі з цією
справою, бра-
кує досвідчених
зварників. Усе це
приводить до того,
що електрозварю-
вання поширюється
помаду.

На Україні
правлять тут за-
сразок паротяго-
будівельні майстер-
ні Південних залізни-
ниць, де вперше
почали застосову-
вати електрозварю-
вання. Щомісяця
десятки робітників
з периферії при-
їждять до майсте-
рень, знайомляться
з електрозварю-
ванням і вчать-
трудної роботи
електрозварників.
Щоб навчитися
електрозварювання
до Харкова їдуть
через усьє Радян-
ський Союз робіт-
ники й техніки з

Усурійської залізниці, з Мурманської, з Середньої Азії і з найдаальших закутків СРСР.

НОВИЙ БОРЕЦЬ НА ФРОНТІ РЕКОНСТРУКЦІЇ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

УКРАЇНСЬКИЙ Науково-Дослідчий Інститут економіки й орга-
нізації сільського господарства є установа, що повинна
визначати, синтезувати і дати загальний напрямок роботі всіх на-
с-г. науково-дослідчих організацій і скерувати всю нашу пра-
роботу в галузі реконструкції сільського господарства
переходу його на усуспільнені, соціалістичні рейки.

Інститут провадить свою роботу в напрямку повного вико-
нення всіх науково-дослідчих даних, тісно й гармонійно
з'єднуючи всю цю роботу з практичними потребами розвитку
сільського госпо-
дарства на сього-

Основні зав-
дання Інституту
полягають в тому,

— Розробляти
проблеми еконо-
міки та організації
сільського госпо-
дарства України,
визначати дослідити
соціальної рекон-
струкції с.-госпо-
дарства в цілому
та окремих його
галузей.

— Науково
обґрунтувати ро-
боту в справі ра-
ціональної орга-
нізації сільгоспо-
дарства в напрям-
ку усуспільнен-
ня та піднесення
продукції.

— Науково
обґрунтувати по-
літичну, державну,
кооперативну й
господарську роботу
в галузі організації
сільгосподар-

І для виконання цих складних, відповідальних завдань пра-
цюють 6 науково-дослідчих кафедр і 5 кабінетів Інституту, а крім
того, для проробки окремих комплексних тем, Інститут утворює
спеціальні комісії та бюро.

Інститут зв'язався вже з 120 науково-дослідчими установами
по всіх країнах світу і до бібліотеки Інституту крім наших
радянських видань, надходить більше 140 назв різної періодики
з Америки, Німеччини, Англії, Італії, Франції, Японії, Туреч-
чини і т. інш. При Інституті організовано Центральну наукову
с.-г. бібліотеку, де
зібрано 178.614
книг по приклад-
них науках та
економіці сільсь-
кого господарства,
відділ закордон-
ної літератури
складає більше
4 тис. книг.

11/III ц. р. в
просторій залі
Харківського клу-
бу співробітників
ВРНГ відбулося
урочисте відкрит-
тя Інституту.

З привітанням
виступили пред-
ставники майже
всіх науково-
дослідчих установ
і громадських та
господарських ор-
ганізацій, що пра-
цюють у галузі
реконструкції
сільського госпо-
дарства. Крім того
Інститут одержав
низку привіталь-
них телеграм: від
Білоруської Ака-
демії с. г., Міжна-
роднього Аграр-
ного Інституту і
т. інш.

Президія урочистих зборів з нагоди відкриття Українського Науково-Дослідчого Інсти-
туту економіки та організації сільського господарства — (зліва стоїть) заст. голови пра-
вління Сільгосподаря т. Скалига, (сидять) заст. директора Інституту—проф. Сліпансь-
кий, Наркомземсправ—т. Шліхтер, дир. Інституту—проф. Кажанов і акад. Левицький.

МІСТО РОСТЕ

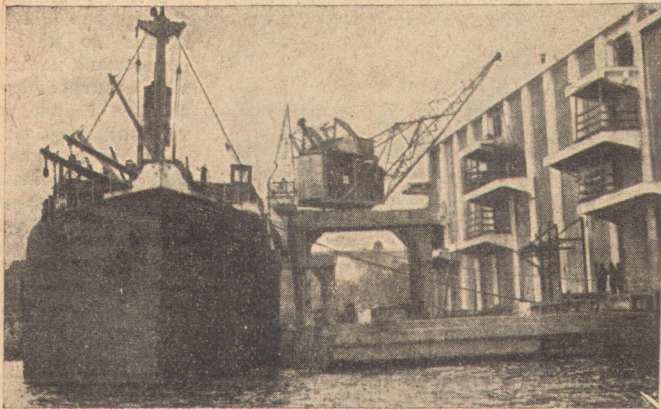
Нарис М. Ефетова

КОЖНЕ місто має свої знаменитості і гідні уваги речі. Це те, чим пишаються мешканці того міста.

В Одесі гідних уваги речей особливо багато, а всіх світових знаменитостей вважають простісінько за одеситів. Так бо воно куди простіше і тому гордошам одеситів, їхній любові до свого міста, що його вони ніжно й ласкаво називають „мамою“ — кінця краю нема.

Що правда: Віра Ігнєв — одеситка, Семен Кірсанов — одесит, Бабель, Пушкін...

— Дозвольте, — скажете ви. — чому ж Пушкін? Скільки мені відомо...

Одеса-порт. Навантаження судна „Дніпро“ що незабаром йде до Близького сходу

„Одеські Сходи“. 1905 р. Розстріл мирного натовпу підчас повстання на панцерникові „Потьомкін“

— А хіба не все одно, — почне обурюватися одесит, — більшу частину свого „Онегіна“ написав в Одесі. Ми ж це поставили. Виходить, він наш.

Так уже споконвіку водиться, що, як тільки де гарний твір, чи то вірш, чи проза, чи малюнок — все згадують усі:

— До речі. Адже автор одесит.

Ця звичка так глибоко запустила своє коріння, що великих судових процесів теж називають одеситами.

Що правда, помилки тут трапляються рідше.

Ці про знаменитих людей. А знамениті місця? В кожному кроці.

Коли ви приїхали до Одеси пароплавом і йдете з сходів — перший уваги гідний предмет. — Тут у 1905 р. вперше каз „куль не жаліти.“ Тут пострілами зустріли юрбу, що революційному панцерникові „Потьомкін.“

Потім, у 1920 році, покидаючи Україну, білогвардійцями сходами, спортикаючись на кривих приступках, аби тільки потрапити до порту.

Цілоком недавно, роки три тому, одеські кам'яні сходи нові його найкращі кадри „Потьомкіна.“

А нині ті сходи, що витримали стільки іспитів і бачили ремонтують.

За кілька кроків від цих знаменитих сходів одеський театр — нині Державна Опера. Адже цей будинок театру, відбудований після пожежі енергією і стійкістю одеситів — найкращий в СРСР і другий у всьому світі.

Спробуйте довести одеситові, що це не так, і він вовком дивитиметься на вас усе своє життя. А крім театру і сходів скільки слави надбали Одесі письменники і скільки слави дала їм та сама Одеса. Аверченкові „одесити“, Купринівський „Гамбрінус“ і нарешті Бабелівський „Беня Крик“ — адже це все про Одесу — про її маленькі примхи й ексцентричності.

Еге ж, Одеса оригінальна, ексцентрична і, коли хочете, подекуди смішна.

Але вкупі з Жовтневою революцією, вкупі з тією хуртовиною, що змела все старе, Одеса почала перероджуватися. І коли б не оті маленькі її примхи й курйози, ви не впізнали б у новому місті курортів, цілоком механізованого порту, робітничих театрів і клубів жувальманської, шахрайської, що жила з маклерства, авантюри, проститутки і пишалася дзвінкою славою „Руського Парижа“.

Загляньте на Пушкінську, ріг Жуковської, де колись сияагога — огнище сіонізму і контрреволюції — і ви побачите „Клуб імени Розі Люксембург“.

Це символ нової Одеси.

Адже вона найбільше лиха зазнала від громадянської війни. Білі, зелені, чорні — зувались і війська окупантів — гетьуси, кому не ліньки, грабували, палили, нищили це місто. За 2-3 роки Одеса втратила багато великих підприємств: заводи Шполянського, Бродського,

Сава Голованівський

Проти моря звичайна площа, а на ній п'єдестали то-що... і, здається на цій п'єдесталі ви колись разтакі стояли... Тільки що ж — навкруги фаворити, не пускали до вас говорити... Я прийшов... Ви дивились суворо, коло вас генерал Суворов, коло вас тридцять три офіцери націляли свої револьвери... І таких,

як я — низка, що боялись ходити ближче. Оттоді і пройшли бачили, що з будинку зробили — мури... І стоїть Катерина і нема ні жони, ні друга, ні товариша, ні фаворита і немає з ким говорити. А оттут ще на ший лихо: причепив хтось плакат для сміху, ніби ви

Одеса

сит. Потім окупанти висадили в повітря порохові склади;
і його місто зникло, замер порт. Місто скидалося на мерця,
і не було оживити.

е небагато одних фабриках і заводах працює понад 25 тис. чол. Місцева
на рік продукції на суму понад 38 мільйонів крб.
навіть понад 100 тис. сільських господарств проти 71 тис. пе-

Вона дала перший зразковий імени Тараса Шевченка
заводу заповіт Ілліча про колективізацію сільського гос-
подарства з весни цього року в Одеській окрузі організовано
куди вийшло 6 тис. селянських господарств.

і не чекали чийсь допомоги, а сами своєю енер-
гією зносили „миршаві“ селянські конячки на могутні трак-
тори і гризали і почали працювати комунію.

Іні роки поколупана сохою суха й недорідна одеська
земля і жалюгідні паростки, тепер низько клонить свою буй-
ну колос.

Іли пороскидані, кособокі хати, з'явилися кам'яні бу-
диночки, школа, книжки, радіо...

Новим життям зажило й місто.

Джутова фабрика, завод ім. Жовтневої
революції, електростанція, авторемонтний
завод вкрилися густою сіткою решто-
вань.

Будують!

Уже має Одеса новий завод хлористого
магнію, консервну фабрику, завод Рудме-
талторгу і два величезні всеукраїнські
санаторії для робітників і селян — імени
ВУЦВК і т. Кагановича. Хотівши пере-
лічити все, що вже зробила нова Одеса,
треба написати грубу книгу.

Недавно Рада Праці й Оборони затвер-
дила широкий план економічної відбудови
Одеси і одеської округи, що вже пере-
творює місто у великий портовий центр.
За порівняно короткий час має проробити
Одеса величезну роботу, що на неї від-
пущено 23 мільйонів крб.

І тоді всі вантажі цукру, що його ви-
возиться з України, величезні партії лісу
та мільйони пудів донецького вугілля проходять
порт.

і напружено готується зайняти належне їй міс-
це на Україні.

Не стало Одеси — мами, „Руського Парижу“, „Півден-
ної живих нова Одеса — радянська, трудова.

ПАМ'ЯТЬ

ізка,
ись
лізав
ли бу
динки
а др
иша,
ита
овор
ії
з
аката
у.

без товариша
і без друга!
Я наважусь
просто
сказати,
що і в мене
немає кімнати,
що і я,
як колись Катерина,
на асфальтовій
площі
гину!..
і як-би
сказав професор,
що буде
хоч трохи
besser —
я погодився б
жити
в музеї,
як зразок
добрих
цілей!

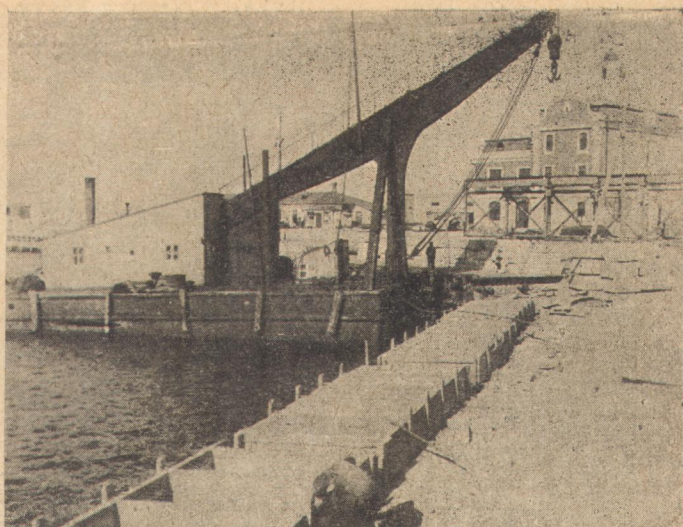
Печаль-
ної пам'я-
ти „герой“
декла с о-
ваної
Одеси
Беня Крік
поволі,
але безпо-
воротньо
йде в ми-
нуле.

Роман-
тика аван-
турно-
злочин-
них по-
дій за-
тушко-
вується
буй-
ними дня-
ми соці-
ялістич-
ного бу-
дівни-
цтва.

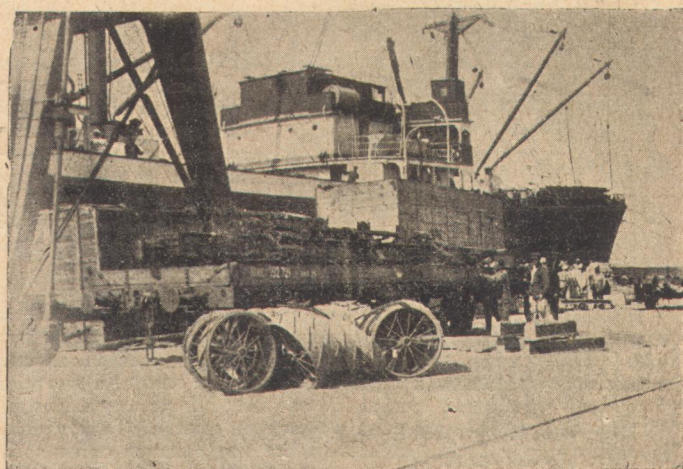
Одеса оживає. Одеса живе. Скрізь помітно бурхливе життя. Крига
оточила Одеський порт, але це лише на мент.

Весняні води змиють кригу, вільно зітхне порт і його числені пароплави,
почнеться повне життя.

Місто й порт заспівають нову пісню — радянської працюючої Одеси.

В порту провадяться великі роботи. Поглиблюють дно

Підготовка до засівної кампанії. До Одеси почали прибувати
з закордону с.хоз. машини для села. На нашому фото — виван-
таження машин з закордонного пароплава

Одеський порт після морозів. Товщина криги іноді досягає
1 1/2 метра. На нашому фото — розпилка криги після того, як її
розбив льодолом

ХУДОЖНИКИ—ДИПЛОМАНТИ

Харківського Художнього Технікуму

Ескіз до фрески „засідання сільради“

„Засідання сільради“—фреска для сельбуду. Дипломна робота випускника О. Світличного (учень проф. Прохорова)

НЕЩОДАВНО в Харківському Художньому Технікумі відбувся випуск художників з факультету малярства. Це—перший випуск майстерні станкового малярства та театральної-декоративної майстерні Технікуму з часу його заснування.

Треба сказати, що цей художній ВИШ—на Україні наймолодший, бо дореволюційних часів у Харкові була лише невеличка середня художня школа, що випускала, власне, не висококваліфікованих художників різних фахів, а вчителів малювання для шкіл загально-освітніх. Ні устаткування, ні бібліотеки, ні професури вона зібрати не змогла. Та й узагалі Харків дореволюційних часів не може похвалитися організованістю художньої освіти та творчості: кілька талановитих художників та два бідненькі музеї,—оце й усе. Ні традицій, ні спадщини, ні школи путньої.

Як теперішній Будинок Технікуму збудовано колись на „пустопорожньому місці“ так і сам технікум, як художній ВИШ, закладено майже на порожньому ґрунті

Не дивно, що й увагу НКО було зосереджено на Київському Художньому Інституті та Одеському Художньому Технікумі, там бо для образотворчого мистецтва й освіти був міцний, десятками

т. Горох

літ створений ґрунт, десятками літ нагромаджене майно, устаткування й педагогічні сили.

Але роля Харкова, як столиці УСРР, як центру державного, промислового й культурного життя Радянської України вимагала існування тут художнього ВИШ'у і поволі створювалися сприятливі умови для його розвитку, тяжила до технікуму і молодь, прагнучи освіти.

І на сьогодні технікум має три факультети—малярства (з майстернями—станкового малярства, театральної-декоративною та графіки), скульптурний та архітектурний, що за програмою мають випускати художників-майстрів цих фахів.

Помалу збирає технікум і молоді педагогічні сили, що заступають місце старих, не завжди задовільних для пролетарської художньої освіти, педагогів. Маємо на увазі молодих художників Хвостова, Брмілова, Падяку.

Ескіз до картини

О. Світличний

Поволі змінюється й склад студентства, збільшується потік студентів з робітників. Нині в загальній кількості технікуму (400 чол.) робітників 35%— решта діти трудящих лігениї. Що правда, відсоток великий, але він пояснюється мованістю цілої системи освіти,— підготовчий до ступінь, профшкола, перебування в господарчому розрахунку, дати робітничо-селянських студентства для технікуму.

Проте і за таких несприятливих умов сьогоднішній склад студентства досить вільний. Це не майбутні „жреці високого мистецтва“ для „юрби“, а корисні будівники пролетарського будівництва. Щоби переконатися в тому, досить ознайомитися з цього річними випускниками. От дипломант О. Світличний.

Родом із селянської школи, працював удома хліборобом а потому 2 роки— на Донецькій залізниці, звідси й командировано його до технікуму, декоративно-фрескову майстерню якого й закінчив по 4-х роках навчання. Бувши вже

„Робітниця гаптує прапор“—картина Дипломна робота випускника Х.Х.Т. (учень проф. Шаронова)

студентом, жив у своєму селі, беручи активну участь у громадській роботі (член сільради, то-що).

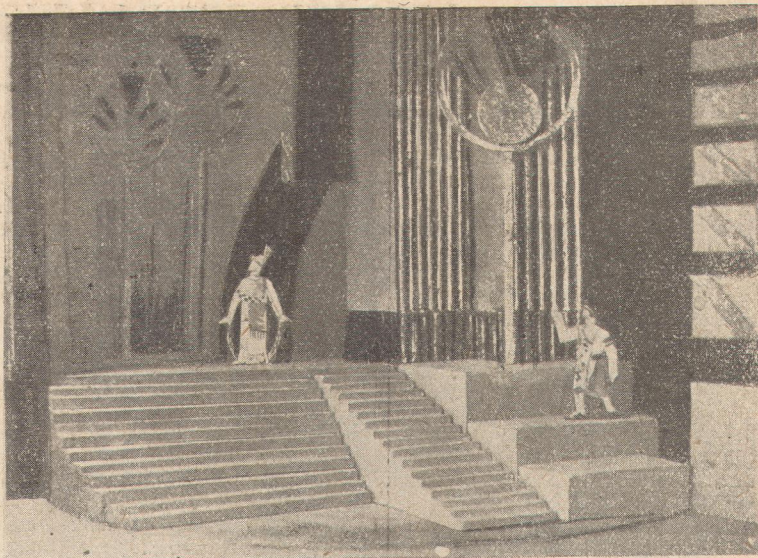
А от син донбасівського робітника (з с. Верхнього) — сам робітник — т. Горох. Батько — шахтар, мати — прачка. Працював на кам'яних кар'єрах, на шахтах саночником, був і... кравцем, від батька навчився писати портрети з фотографій і... годинники направляти. Ще, й у Харківській Художній Школі буди, мусив служити грубником. Через злидні кілька разів кидав науку, аж поки не закінчив Харк. райпартшколи, звідки й був командирований до технікуму, в майстерню станкової живописи.

Випускник П. Супонін, теж селянин з походження. Почалася його наука з того, що батько віддав його до декоратора Суворова, де в хлопця й зародилося непереможне бажання вивчитися на художника. Та не сподобалося це батькові — що то за кар'єра? — хотів оддати до столяра вчитися.

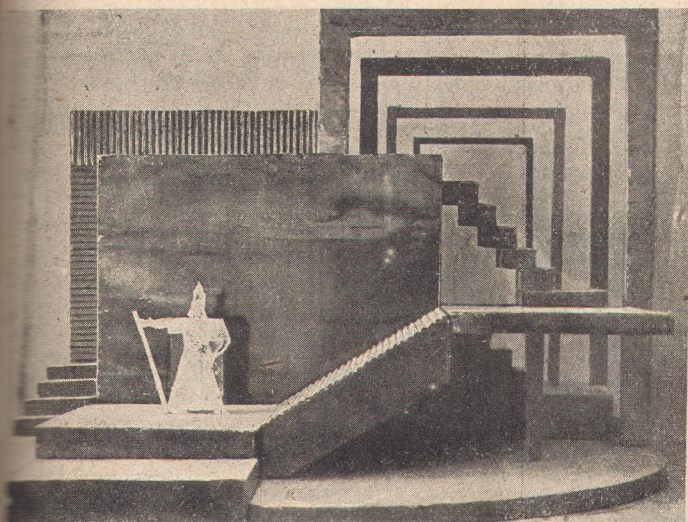
І от, всупереч батьковій волі, відмовившись від батькової допомоги, хлопець учить, сам собі заробляючи на прожиття то альфрейщиком, то точильщиком, то конторщиком, то рисувальщиком, то нарешті, писарчуком у волвиконкомі. А останній, В. Рифтін? Учився на художника-декоратора, зароб-

П. Супонін

Оформлення до п'єси „Загмук“ — дипломна робота випускника Х.Х.Т. П. Супоніна (учень проф. Хвостова)

Оформлення до п'єси „Загмук“ — дипломна робота випускника Х.Х.Т. В. Рифтіна (учень проф. Хвостова)

ляв на прожиток та вчення писанням вивісок для „Ларька“ та фарбуванням дахів... І не дурно так вибачливо посміхнувся випускник Світличний, коли підчас оборони його дипломної роботи „Засідання сільради“ один з опонентів заявив: „Хіба ж засідає сільрада у дворі?“

— Та я ж сам отак у своїй сільраді засідав! — лагідно одсік опонентові молодий художник під сміх усієї аудиторії.

Видно свіжий подих революції і в темах, що їх художньо оформлюють молоді митці: „Робітниця гаптує прапор“, „Засідання сільради“, оформлення до „трагедії завчасного повстання“ — „Загмуку“. Цілком порядна, а де в кого й визначна майстерність, хоча всі вони що-йно з шкільної лави і перед ними ще є багато років для роботи над собою, над удосконаленням свого майстерства.

В. Рифтін

Постановою кваліфікаційної комісії дипломні роботи Світличного, Рифтіна, Супоніна й Гороха прийнято, а двох перших, що їх роботи визнано за „дуже добрі“, ухвалено командувати за кордон для вдосконалення.

Цей перший випуск факультету малярства ХХТ свідчить, що молода зміна художників росте, набуває майстерності й стає до творення нового мистецтва.

Nevermore

М. Т. ГОЛИНСЬКИЙ

(До гастролів у Москві в Державному Оперному Театрі)

Михайло Теодорович Голинський родом з Галичини (народився в с. Вербівці), закінчив юридичний факультет і співає на сцені з 1926 року. Співу вчився два роки у Львові у відомого професора Чеслава Заремби і два роки в Мілані у славнозвісного колись тенора міланської опери „Ля Скаля“, а тепер одного з кращих педагогів співу — Едоарда Гарбіна.

М. Т. Голинський почав співати у Львові-Варшаві в сезоні 1925-26 року; 1926-27р. співав Одеса-Київ, потім Львів. В травні 1927 р. гастролував у Берлінській опері, де його й було заангажовано на сезон, але артист, не дивлячись на значно кращі матеріальні умови, що їх пропонувала Берлінська опера, з бажання працювати в українській опері, переїхав на Україну і вже другий рік працює в Харківській Державній опері.

М. Т. Голинський має приємного тембру й великої сили драматичний тенор і з успіхом, відміченим пресою, співав в операх „Аїда“, „Кармен“, „Пригоди Гофмана“, „Турандот“ і „Винна Краля“. В квітні має співати в опері „Тоска“.

Зараз М. Т. Голинського запрошено дирекцією Великого Московського Оперного театру на гастролі — артист співатиме в операх „Аїда“ (Радамес) і „Кармен“ (Хозе) 4 і 6 квітня.

Обидві партії буде виконано українською мовою — це вперше на сцені оперного театру в Москві.

ГЕРОЇЧНІ ДНІ РАДЯНСЬКОЇ УГОРЩИНИ

21 БЕРЕЗНЯ минуло десять років з того дня, як Угорщину було проголошено радянською республікою. Рсковини цієї славної події відживляють у нашій пам'яті чимало героїчних сторінок з історії боротьби угорського пролетаріату, але разом з тим нагадують нам і про ті помилки революційної тактики, що так тяжко відбилися на дальшій ході угорської революції й у значній мірі спричинилися до придушення її.

Коли утворений на руїнах Австро-Угорської імперії ліберальний уряд „незалежної“ Угорщини упевнився, що знайшов у такі суточки, з яких не вивсе новонароджену державу, він вийшов на відставку і запропонував соціал-демократам утворити спільний з комуністами уряд. Така пропозиція з боку буржуазних політичних діячів мала свої підстави—за п'ять місяців керування державою міністерство Каролі не дійшло згоди з переможною Антантою й підбурило проти себе угорський пролетаріат і селянство. По всій країні здіймалися аграрні повстання, страйки ширилися по всіх містах. Робітники вимагали звільнити комуністів, яких за згодою с.-д. засадила у в'язницю буржуазія.

За таких умов 20 березня делегати с.-д. партії з'явилися в тюрмі, де сиділи комуністи і запропонували їм об'єднатися в єдину соціалістичну партію й проголосити диктатуру пролетаріату.

Комуністи дали с.-д. згоду й другого дня організувався радянський уряд. Він одразу розпочав ґрунтовне перебудування країни на соціалістичних засадах: фабрики націоналізували, також банки й великі булінки, земельні ді-

рити нові перешкоди на шляху союзу пролетаріату міста й села. Саме такі помилкові погляди на ролі селянства в революції й спричинилися до того, що земельний голод села був незадоволений й контр-революційна агітація найшла по угорських селах сприятливий ґрунт.

Не дивно, що в такому оточенні соціальної політики радянського уряду зустрічала чимало перешкод. А втім, за короткий період свого існування угорська республіка рад встигла багато зробити на користь пролетаріату: заробітню платню було значно підвищено, утворено робітничі університети, відокремлено, школу від церкви, робітників попереселили до будинків фіскальних у буржуазії, було дуже поширено соціальне хування, по вілах і палацах улаштували дитячі будинки.

Проте, Радянській Угорщині загрожувала не тільки рішня контр-революція—усю країну оточували антантійські армії й на початку квітня вони почали наступ на війська. Після перших поразок було обрано новий склад рідного комісаріату воєнних справ, що захопився комуністичною організацією Червоної армії. До мобілізованих офіцерів пролетаріату, політичних комісарів, відправили на фронт членів радянських депутатів, підсилили робітничі батальйони.

Вплив цих заходів позначився негайно,—вже 2 травня почався наступ Червоної армії. Румунські й чехословацькі війська, що технічним озброєнням і кількістю солдатів переважали робітничі батальйони, відкочувалися під натиском бойців за радянську республіку й за малий час відступили до старих кордонів Угорщини. Побачивши це Клемансо Антанти запропонував радянському уряду відвести полки на попередню демаркаційну лінію, після чого почати мирні переговори. Соціал-демократи одразу прийняли пропозицію Клемансо.

Тимчасом контр-революція не дрімала—її агітація велася по селах і перекинулася навіть у Будапешт, офіційно під крилом с.-д. розкладало армію; харчове питання ставалося день-у-день. Французькі війська окупували місто Будапешт, де білий адмірал Горті почав комплектувати озброєні загони для боротьби з революцією.

23 липня антантійські армії почали наступ на Угорщину з усіх боків. Червоні війська не спромоглися ставити опір і ворожі полки вже наближалися до Будапешту. 1 серпня комуністи передали владу урядові з с.-д. і радянська республіка впала.

Одночасно з антантійськими військами до Угорщини увірвалася „національна армія“ на чолі з адміралом Горті, що затопив у крові республіку рад, до загибелі якої додали свої руки і соціал-демократи.

В. Бородин

Тов. Бела Кун

Тов. Ракоші

лянки понад 55 гектарів перейшли до рук держави, поліцію й жандармерію роззброєно.

Але вже з перших кроків роботу радянського уряду гальмував внутрішній ворог—с.-д. Комуністів тоді було багато й вони, так би мовити, розпустилися в соціал-демократичній масі, що насправді була проти диктатури й погодилися на такий крайній спосіб лише тому, що не бачила іншого виходу.

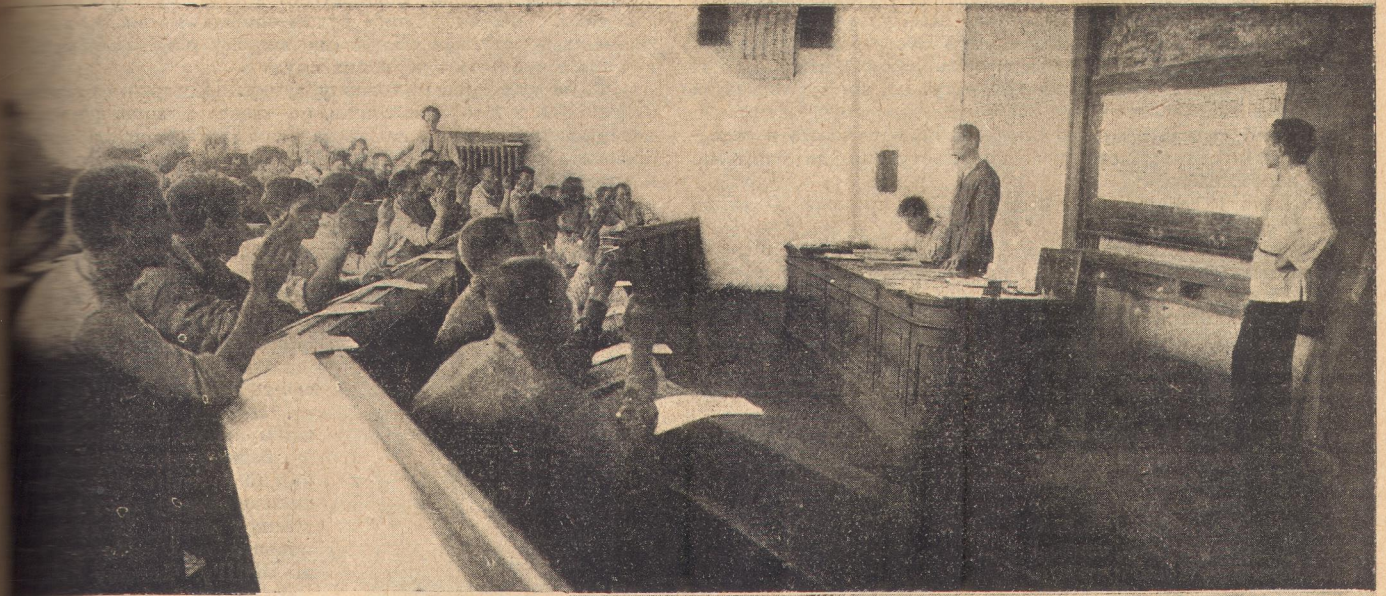
Цей союз з соціал-демократами був великою помилкою й Ленін писав угорським комуністам: „Коли з'являться вагання серед соціалістів, що вчора приєдналися до вас, до диктатури пролетаріату, або серед дрібної буржуазії, придушіть вагання безщадно. Розстріл—от законна доля труса на війні“. Комуністи не могли пристати на Ленінову раду, бо не мали в своєму розпорядженні навіть армії—військовим міністром був правий с.-д. Бем.

Селянство чекало від нового уряду аграрної реформи: поміщикам і церквам належала більша половина землі, а менша її половина розподілялася серед дрібніших 80.000 селянських господарств. До того ж на Угорщині нараховувалося мільон наймитів. Коли б націоналізувавши землю уряд віддав її селянам, він мав би у своїй боротьбі з капіталістами вірного союзника, як це було в нас.

Проводирі Радянської Угорщини вирішили селянське питання не за Леніном: за своїх союзників вони визнали лише наймитів, а малоземельних селян зарахували до ворожої робітничтву класу. Замість того, щоб розподілити конфісковану землю, вони ухвалили організувати на націоналізованих латифундіях великі сільсько-господарські кооперативи, бо вважаючи, що „пролетарська революція не мусить розподілом землі утво-

Регент Угорщини Горті

ДВОЄ СХІДЦІВ

Ніхто не виходить, ніхто не сходить. Вони тендітні й малі. Вони зроблені з трьохмілі-фанери, обсіпані й обклеєні тонким і ніж-катуватим пісочним пилом. А проте, вони кожного глядача, хто за вигравшковими-нами намагає смілі риси соціальної новини.

Східці — діаграми. Розміщено було на стіні невеликої кімнати-шопу в СРСР будинкові — Харківському-Державної Промисловості. Будинок Дер-Промисловості, геометричний велетенський з скла, що виріс на просторому пустирі, цей-нині центр нового Харкова. В одному з-одного із своїх корпусів він вміщує щой-арту „виставку раціоналізації управління“.

Влаштував Оргбуд РСІ України і Всеукраїнський Праці.

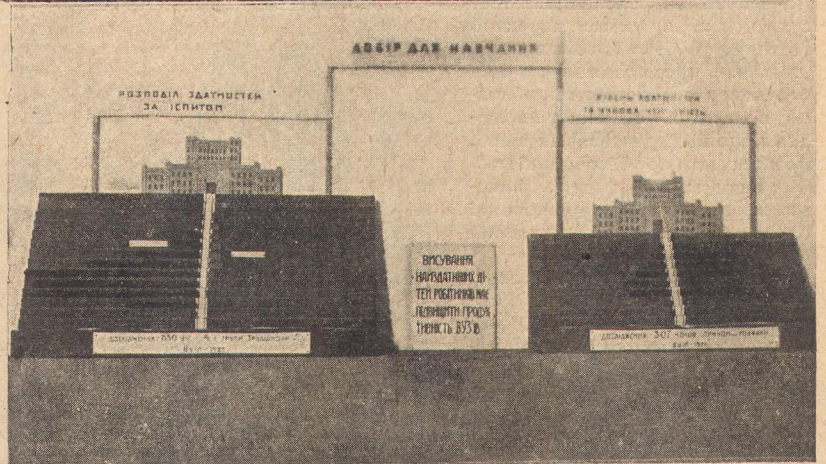
Ішли коридорами, звідки ще не вивітрився запах сві-виробництва. Пахло фарбами, ванпою. Ви починали з кім-дартизації“, де звідусіль вас засипали ілюстраціями-адміністративного марнотратства, але зразу ж і показу-рогу з цього паперового пекла. В „кімнаті жаків“ на-задуха важкої й байдужої величчч „кабінету началь-Величезний стіл, диван, масивний прес-пап'є, лямои-статуетки й мало не свічники... Усе це товстогаде-освітне, як Олександр III-й Трубецького, та тільки...ого виробництва, криком кричало про те, що треба-повітря. Далі, після низки кімнат, де в зразках і про-казано історію діловодства й рахівництва аж до раціо-зразків, ви проходили в центральну кімнату виставки,-центральній проблемі — раціоналізації управління.аналітичного обліку“. Своєчасний, точний, повний-облік процесів промисловості й торгу, облік взаємно-й причин цих процесів — ось та підвалина, що на ній-раціоналізацію. За зняряддя, що зробило революцію-ві, прискоривши й поглибивши його, були обліково-ана-машини „Powers“ і „Gollerith“.

Шум цих „розумних“ машин ви слухали бадьоре опо-гарненського машиніста в синьому халаті, з білим від-комірцем. Дівчина-машиніст розказувала й демонст-вам і те, як працюють машини, і мандрівку живого,ого (з Харківського заводу „Серп і Молот“) документа,обробляє низка машин, і результати цього обробітку-діаграми обліку, й тут таки зразу ж ефект від такого

Після цієї довгої передмови, що розтягнулася на-коридор, ви потрапили нарешті до тієї останньої й-кімнати виставки, де поруч інших експонатів ви-наші двоє „східців“.

Зображають ці скромні діаграми?

Б вам пощастило подибати там невисоку людину з-ими очима, коли б вам пощастило почути його чіткі-ня, ви могли б довідатися тоді, що ці діаграми — це-зочно зобразити основний продукт п'ятирічної праці

одної з досвідних установ України (Відділ Профдобору Все-українського Інституту Праці).

— Ось перші східці, не так важливі, — і завіда-тель Відділу Профдобору показував рукою на широкі-фанерні східці, що ведуть до картонної колони якого-старомодного будинку. Цей будинок мав означати ВИШ. На приступках тих східців-знизу в гору наклеїно зубчасті картонні смужки. Спершу вам може здаватися, що це стіна. Але це прикра помилка, бо ці смужки — люди, зображення справжнісеньких, невігданих роб-робаківців, що в міру своїх сил і здатностей гризуть славновіс-ний „граніт“. Ви можете навіть порахувати їх по окремих зубцях — на східцях розміщено 307 чолов. 307 робітників і се-сян прагнуть за всяку ціну потрапити в різні Харківські ВИШ'ї. Та ба, ми знаємо, що далеко не всі мали таке щастя. Ми про-стежили долю цих 307 робаківців на протязі низьких років. З них щось із половина — 44% не дійшло до дверей ВИШ'а через неуспішність (інших причин не було в цій групі 307 робаківців. Це група очищених).

— Хто ж не дійшов до ВИШ'а?

— Ось хто.

І вам показували, що „нещасливі“, примушені покинути робфаки (ліва сторона східців), тиснутися на нижчих приступ-ках, а щасливі (права сторона), навпаки, перейшли на верхні приступці. А приступці ті означають рівні здатності всіх цих 307 людей у той момент, як вони записувалися на робфак. Що здатніші за т. зв. тестами, деб-то психологічними іспитами, були вони підчас вступу, то вище стоять вони на наших перших східцях, то більше мають шансів перейти в ВИШ. Із чверти найздатніших не перейшло лише 10%.

Ось де головне значіння перших східців.

Перші східці показують, що психологічні іспити, „тести“, не зважаючи на їхню невідосконаленість, дають змогу передві-щувати учбову успішність для групи осіб на багато років вперед. Цей висновок підтверджено — що правда на менших переможках часу і на менше старанно обслідуваному матеріалі — навіть деякими закордонними й радянськими працями та іншими працями нашого відділу.

Переходимо до других східців.

Вони дуже скидаються на перші.

Лише народу тут більше—так із тисяча чоловіка—хоч нарід той менший.—Це—школярі четвертого відділу трудової школи. Але ці діти стоять хто з правого, хто з лівого боку на східцях зовсім не через те, що одні мають дуже добру відмітку, а другі—лидзе лізуть з триместра на триместр. Ні, вони діляться за мовою ознакою: ліворуч—діти робітників, праворуч—діти інтелігенції (себ-то осіб з вищою освітою). Ми бачимо, що в середньому діти інтелігенції стоять на вищих ступенях за іспитами, ніж діти робітників.

Чи означає це, що діти інтелігенції з природи здатніші, ніж діти робітників?

Ні, цього аж ніяк не можна сказати. Вони здатні лише за даними наших тестів, що поруч природних здатностей випробовують і різні життєві звички, особливо звички словесні. А словесні звички в інтелігенському оточенні, природна річ, засвоюють діти швидше.

Взагалі, тест,—і тут голос зав. Відділу Профдоброру переходив у наступ,—взагалі, тест, це далеко ще не досконале знаряддя вимірювання людини. Рік-у-рік, крок по кроку, ми шліфуємо ці вимірні струменти і збільшуємо міри їхньої точності. Але навіть найдосконаліший тест сучасності, як каже директор Інституту Ф. Р. Дунаевський—„говорить про справжню складну структуру особистості приблизно стільки ж, скільки тінь людини, що відкидається на хвилі, може сказати про її зовнішність“.

І все ж, уже тепер, використавши ці тести, ми повинні одержати величезний соціальний ефект.

Доповідач зробив павзу і усміхнувся, як людина, що загадала загадку. Ви знову пильніше подивилися на ще незрозумілі для вас східці № 2 і на кольорові (червоні—робітники, сині—інтелігенція) смужки картону.

—Так, так, саме цією картонною тисячою, цими взятими з інших досліджених нами тисяч, ми хочемо ілюструвати той соціальний проєкт, що його, подібно до інженерного проєкту, підготовлено й розраховано на основі довгих і перевірених дослідів.

Хоч і які недостатні тести, але вони провіщають успішність учнів. Виходить, що діти робітників повинні вчитись в середньому гірше, ніж діти інтелігенції. У нас немає точних доказів, але у нас є багато досвідів і фактів, що так оно насправді і є. Діти робітників—через матеріальні умови, через менш культурне оточення,—вчаться в загальній масі гірше, кидають школу... Питома вага пролетарської групи в школі зменшується в старших класах.

І ось—наші східці—це пропозиція одного з засобів, що повинні допомогти збільшити кількість учнів робітників і—що

надзвичайно важливо—поліпшити її якість.—Тут поглянув слідом за енергійним рухом оповідача і ви побачили горішніх приступках східців (на вищому рівні здібноруч синіх і червоних смужок.

О, ви вже схопили головну думку. Ці червоні смужки—найздібніші з дітей робітників, це—жвава дівчата, що матеріальним умовам, навіть за нашими тестами здібніші за більшість дітей інтелігенції. Вони можуть чудово вчитись і в школі і в ВИШ'і. Їм треба допомогти, їх треба в справжню радянську інтелігенцію.

—Всеукраїнський Інститут Праці,—неначе вгадує думки продовжував зав. Відділу Профдоброру,—розроблює учбового висування найздібніших з дітей робітників.

Все шкільне населення, починаючи з четвертого року випробовується тестами іспити що-року повністю себ-то наслідки їхні перекладаються. З дітей робітників відбирається найздібніші, що безперечно забезпечують вищий (і навіть вищий, ніж у дітей інтелігенції) рівень. Їм дають виявити свої здібності до ВИШ'у. Частина з них, крім вакансій (наприклад, заповнюються ними. Значить, що решту вакансій залишити вільними для прийому, який проводиться бо крім здібностей і старості—громадські заслуги, працьовитість завжди будуть підставою комплектування ВИШ'у. Частковий не стихійний новий добір зможе збільшити якість учбового процесу. Це починають розуміти більше... Перший з'їзд з питань психології праці та психотехніки основні тези Всеукраїнського Інституту праці про висування. Раднарком України ретельно вивчив різним установам вказівкою Наркомпраці комосу—взяти на себе рішення проблеми учбового висування.

Частково спроба висування вже почато.

Ми гадаємо,—каже—що справа учбового

висування є певна справа, бо проблема створення високої кваліфікації—що-раз настирливіше стає найважливішою проблемою нашої країни.

В кімнаті—останній з кімнат виставки—стало тепло. Чули, як за вашою спиною стримано зітхнув товариш, увесь час пояснення уважно і простоудно натискав рукою на стіл. І ви почували в цьому зітхнанні, як стискав думку вашого випадкового сусіда ще раз підіймається до гідних фанерних східцях—до найвищих узагальнень.

А. Р.

КУДИ ПІДЕШ, З КИМ ПОРАДИШСЯ?

НА ПОРОЗІ свого свідомого життя кожний юнак, кожна дівчина стикаються з великим і складним питанням: куди піти, на якому полі прикласти своїх рук, яку галузь діяльності обрати, щоб вона гармонувала зі здібностями, з прагненнями людини.

Ознаки, за якими чимало батьків визначають здатність дитини до певної професії, мало чим відрізняються од системи Манилова, який досить упевнено казав Чичикову, що його 8-річний Фемістоклюс буде дипломатом.

У буржуазних країнах вибір професії залежить од певної економічної ситуації, яка визначається капіталістичною конкуренцією. Тим то й пояснюється там гіпертрофоване випирання певних професій в ті чи інші часи.

Капіталістичному світу через самий характер його не може бути властиве правильне регулювання професійного одбору і, хоч на перший погляд фабрикантоні на Заході і в Америці потрібні добре кваліфіковані робітники, але ніколи буржуазний

світ не наважиться довіритися науковим методам одбору нічій сили, бо краща кваліфікація означає розвиненіший інтелект, яскравіший розум, а ці дані сприяють лише класовим інтересам.

Ось чому, наприклад, у такому місті—велетні, де здавалося можна б утворити прекрасний заклад наукових засадах що до вибору професій, існує якесь маленьке, непомітне бюро. Таке „соціальне“ замовлення.

У радянських умовах не можна не надавати уваги нормалізації питання з підготовкою кадрів будівництва різних галузей життя. Цього потребує в першу чергу характер нашого господарства. Не можна ж справді допускати щоб у деяких ділянках була сила-силенна кваліфікованих робітників, навіть більше за потребу, а в інших—обмежена кількість.

Прагнення молоді, що йде на зміну старшому поколінню, найшвидше знайти свою життєву стежку, повинно б

річнице науково-економічного планування. Великої ваги мають роботи лабораторії професора З. І. Чучмарьова при психологічному Інституті. Ця лабораторія своїм завданням психо-фізіологічне спостереження над людьми. Маленькою артерією лабораторії є бюро для вибору професій при 3 поліклініці.

Бюро допомагає робити профодбір і визначити здатність до того чи того фаху. Профодбір стосується поки що металістів з 5 кваліфікаціями (слюсар, токар, ливар, модельник), шоферів, телеграфістів. Останнім часом дуже цікаві досвіди над вивченням здатності людини професії лікаря.

На підставі спеціальних професіограм виявляється потрібна фізичних та психічних якостей, що потрібні для професії. Токареві, наприклад, потрібно в першу чергу координувати око та руку.

Випробувати інтелектуальні та емоціональні якості людини певної фізичної праці, звичайно, далеко легше ніж розумової. Але впертим трудом щастить виявити й ту сукупість вимог, яку треба ставити до людини, яка хоче займатися певною розумовою працею.

Постає питання, чи можна взагалі точно визначити здібності людини. Ось перед вами два юнаки. Кому з них бути інженером, кому лікарем?

Виявляючи комплекс вимог для тої чи тої професії, можна ставити на низку несподіваних ускладнень. Наведемо такий приклад.

Гальванометр у лабораторії професора Чучмарьова досить чутливий апарат, що допомагає виявити емоціональність людини при роботі її, темперамент. Справа в тому, що людина є живий електрик. Коли її „включають“ в апарат, то найне-

значніші зміни в настрої відбиваються на апараті, за допомогою чого можна вивести „криву“ емоціональності людини. Коли до цього додати реакції, то ми матимемо ту якість поведінки, яку звичайно звуть темпераментом.

Підчас роботи низки лікарів їх „включали“ в апарат так, що це не заважало їм працювати. Здобуті „криві“ надто цікаві, але, іноді й надто парадоксальні. Ось „крива“ одного лікаря. Вона свідчить про рівну, спокійну, натуральну реакцію, щоб-то про якусь, яку конче потрібно виявити при кожній професії особливо для цієї.

А ось друга „крива“, справді крива... Людина виняткова — неспокійна, нерівна. Між тим — другий блискучий діяч, аперший — слабенький... Другий вкладав всю силу організму, все напруження мозку в свою працю, а в перший працює в деякій мірі автоматично, за певною звиклою методою.

Лабораторія професора Чучмарьова робить дуже важливу справу. Вона скупчує багатющий матеріал, що дасть змогу пропустити через науковий фільтр нашу зміну — нових будівників соціалістичного життя.

Але поки що лабораторія неспроможна обслуговувати широкі маси ні в колективному, ні в індивідуальному порядку. Бракує розроблених професіограм.

Правда, останнім часом помічається певний зріст інтересу до роботи лабораторії з боку різноманітніших громадських, наукових і радянських установ. На Всеукраїнському з'їзді Автодорожньому висловлено бажання (що тепер і реалізується) скористатися з досвіду лабораторії для випробування шоферів. Адже ця категорія працівників вимагає особливого фільтру.

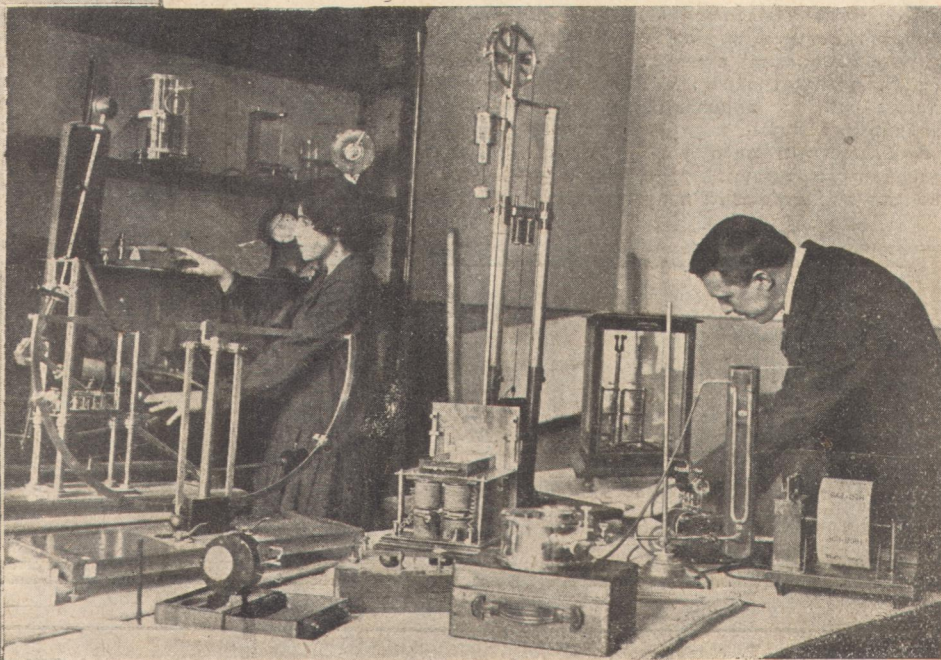
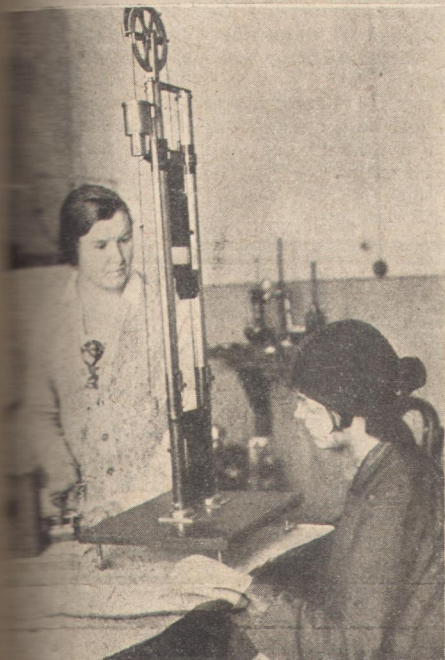
З лабораторією професора Чучмарьова контактує свою діяльність кафедра соціальної гігієни що до обслідування студентів. Наукове — консультативне бюро спілки медсампраці саме тепер звернулося до З. І. Чучмарьова з проханням опрацювати питання про здатність людей до професії лікаря — хірурга та аптечного асистента. Не доводиться й казати про великий інтерес студентства до цієї галузі психофізіології.

За такого інтересу до своєї роботи лабораторія абсолютно не має можливості упоратися зі всіма складними вимогами. Досить сказати, що крім З. І. Чучмарьова працює лише один асистент. Коли будь-яка організація цікавиться тим чи тим обслідуванням, вона має давати свою технічну силу, і таким чином, доводиться витратити чимало енергії, щоб навчити випадкових людей поводитися з апаратурою то що. Лабораторію конче треба поширити та посилити робітниками.

Я. Брік

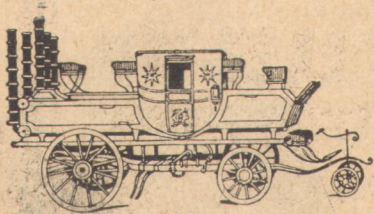

Проф. З. І. Чучмарьов

Дослідження в лабораторії проф. Чучмарьова

„АВТОДОР“ СТО РОКІВ ТОМУ

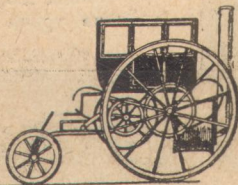
Парова карета 1833 р. Задні колеса рухалися за допомогою ланцюгових пасів

Коли Джорней виріс, він зробився хірургом, але в душі залишився техніком і віддавав увесь свій вільний час механіці та винаходам (киснево-воднева лютівка і Друмондове світло). В 1823 році Джорней починає експерименти з важкими паровими машинами і протягом наступних небагатьох років встигає стільки, що в 1828 році в спробній паровій кареті їде вже до Лондону. Ця карета була надзвичайно незграбна, важка і доповнювала поштову карету надкомплектною паровою колесою на місці коней. Топка й машина була позаду пасажирських місць, невадро росташованих поблизу паровика і труб. Крім того, кризний вітер збільшував пару, що виривалася з паровика. Це був мабуть той екіпаж, в якому знаменитий німецький принц, під час своєї візити до Англії в тому самому році, зробив спробу подорож до Реджент Парку. В листі додому він скаржився, що запах від олії і заліза був нестерпучий, гірший ніж у самих паровиках. Подорож була помилкою, бо карету доводилося що-хвилини лагодити в дорозі.

Однак, ця парова карета хутко подолала всі первісні труднощі. На графстві 1828 року показано Джорнейвську шостиколесну „прудкобіжну“ машину, що зробила рейс Арковим шляхом до Барнету. В липні 1829 року Джорней робить значну подорож у своїй паровій кареті з Лондону до Бесу і назад, роблячи середнім числом 15 миль на годину. Незабаром після цього, він встановлює правильне сполучення між Глостером і Челтенхемом. Цей рух на протязі трьох місяців проходить без пригод, і при дев'ятимильній подорожі, як правило, робиться біля 10 миль за годину. Але стягання надмірного мита з механічних карет, так само як і обмеження їхньої шуктості, зробили роботу карет неможливою. Палата депутатів запропонувала призначити окремий комітет для обговорення цього питання і комітет висловив прихильну думку що до парових карет, гадаючи, що вони значно поліпшать внутрішній транспорт. Однак, спроба знизити мито успіху не мала і Джорней звернув свою увагу на залізницю, що в той час почали користуватися популярністю.

Тревичська парова карета 1802 р.

Парова карета 1833 р. Вага 3½ тони, швидкість—16 миль на добу

Тимчасом інша людина, Вальтер Хенкок, взявся працювати над проблемою. Хенкок почав свою науку, як годинникар, а в 1824 році винайшов гнучкі, подотняні мішки; переміняю наповнювані паровою після виснаження, що ними він замінив звичайні циліндри парової машини. Маєвська, на 4 кінські сили, машина цього типу, зроблена Хенкоком, добре витримала спробу і збільшила його інтерес до транспорту. Він був захоплений своїм винаходом, але виявилось, що його мішок був непридатним для малих розмірів. Оскільки продовжував спробувати стим типом парової пристосовуючи до різних розмірів.

Хенкоківська парова карета 1833 р.

Компанії парових карет, одної з багатьох компаній, існує і досі. Хенкок побудував також „Ентерпріз“, між Сіті й Педдінгтоном у 1833 році та „Автопіс“ для вогоння Фінсбурнського Скверу й Пентонвілля.

Хенкок звернув більше уваги на зручності для себе, ніж Джорней; його останні моделі втратили зовнішній вигляд поштової карети з пасажирами, що сидять один проти одного, як у ранніх автобусах.

Крім того, він розташував відділ особи, що веде між пасажирськими місцями і паровиком. Форейтор танкові перед екіпажем.

Всього Хенкок побудував десять парових карет, з яких тільки одна, що примусили Джорнея припинити свої експерименти, тепер призвели Хенкока до таких же наслідків.

Всі компанії, утворені для експлуатації дорожнього транспорту, збанкрутували і вкладники звернули свою увагу на залізницю, в наслідок чого Хенкок примушений був закрити цю справу, хоч для свого власного вжитку він продовжував будувати парову карету.

Востаннє в 1828 році була друга спроба побудувати безкінну карету, що мала рухатися за допомогою вітру.

Винайшов такий спосіб тягла шкідливий для здоров'я і досяг такої спритності в цім, що карета могла рухатися на вітрі і рівної дороги карета робила на годину.

Але навіть простодушний і відважний учитель не міг подолати кількох невдач, в наслідок чого екіпаж не міг працювати загальний вжиток.

Мазур

ФОТО-ХИМ-ТРЕСТ

Москва, Рождественна, 5

Телеф. №№ 5-07-50, 5-64-58 и 81-17

ЛУЧШЕ:

ФОТО

- ПЛАСТИНКИ
- БУМАГА
- ПРИНАДЛЕЖНОСТИ
- ХИМИКАЛИИ

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ

ВЕЛИКУ
ЩОДЕННУ
ГАЗЕТУ

„ВІСТІ ВУЦВК“

ТА ЩОТИЖНЕВИЙ БАГАТО-ІЛЮСТРОВАНІЙ ЖУРНАЛ

„ВСЕСВІТ“

Газета „ВІСТІ“ дає **БЕЗПЛАТНО ДОДАТКИ:**

1. „Сільське Господарство“
2. „Радянське Будівництво“

3. „Література й Мистецтво“
4. „Медицина й Гігієна“

5. „Наука й Освіта“

6. „Техніка й Індустріялізація“

Крім статтів політичного та економічного характеру в газеті „Вісті“ подається широкий матеріал про життя СРСР, закордону і зокрема УСРР.

Газета „Вісті“ щодня дає 2 сторінки „КООПЕРАТИВНЕ ЖИТТЯ“

В цьому році додатком до газ. „Вісті“ і журн. „Всесвіт“ за доплату 3 крб. В-во дає

12 книжок

РОМАНИ й ПОВІСТІ

Кожна книжка буде мати не менше 200 сторінок романів і повістей з української, руської й західно-європейської сучасної літератури—творів найвидатніших сучасних письменників.

„РОМАНИ Й ПОВІСТІ“ виходитимуть щомісяця по одній книжці й кожна книжка буде мати закінчений твір.

Вартість книжки в окремій продажі 50 коп. Для передплатників газети „ВІСТІ“ або журналу „ВСЕСВІТ“ **25 коп.**

В ЖУРНАЛІ „ВСЕСВІТ“

в цьому році буде вміщено 60 повістей та оповідань найкращих українських, руських і західно-європейських письменників, 200 нарисів на наукові, етнографічні, історичні і літературні теми, гуморески, 3000 фото з життя України, Союзу і закордону.

ПЕРЕДПЛАТА ПРИЙМАЄТЬСЯ:

В головній конторі, окружних конторах Видавництва газети „Вісті“, місцевих філіях, кіосках Контр-печатства друку.

Головна КОНТОРА Видавництва „Вісті“ міститься в м. Харкові, вул. К. Лібкнехта, 11. Телефон 13-20.

УМОВИ ПЕРЕДПЛАТИ:

	12 міс.	6 міс.	3 міс.	1 міс.
Газета „ВІСТІ“ (офіційна . . .)	18 крб.	9 крб.	4—50	1—50
„ВІСТІ“ (звичайна . . .)	12 „	6 „	3 крб.	1 крб.
„ВІСТІ“ з додатком журналу „ВСЕСВІТ“ . . .	18 крб.	9 крб.	4—50	1—50
„ВІСТІ“ з додатком „РОМАНИ Й ПОВІСТІ“ . . .	15 крб.	7—50	3—75	1—25
Журнал „ВСЕСВІТ“ . . .	7—20	3—60	1—80	60 коп.
„ВСЕСВІТ“ з додатком „РОМАНИ Й ПОВІСТІ“ . . .	10—20	5—10	2—55	85 коп.

В КОЖНІЙ РОДИНІ ПОВИННА БУТИ ТАКА ПРАКТИЧНА КНИЖКА

Д-р СЛАВІН „ЗДОРОВЕ ЖИТТЯ“

3-є видання, лікарський poradник, в книжці багато малюнків, описано всі хвороби й їх лікування водою, сонцем і апетечними ліками, в книжці вміщено розділ про полове життя, аборти та як запобігти вагітності і про лікарські трави та як їх збирати.

Ціна 2 крб.

ПОВІСТІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

та його драма

„НА ЗАР СТОДОЛЯ“

Книжка має 643 стор. 15 малюнків.

Ціна 2 крб. 20 коп.

„ХРЕСТОМАТІЯ КОМПЛЕКСНИКА“

Організаційна частина про техніку, розробку комплексної теми, про ланкову систему роботи, планування роботи та політеми.

Видання 2-е виправлено й доповнено. 307 стор.

Ціна 3 крб. 25 коп.

ЗАМОВЛЯЙТЕ ПОРТРЕТИ Т. Г. ШЕВЧЕНКА

Великі у фарбах, ціна 20 коп. штука, маленькі у фарбах, ціна 3 коп. штука.

Портрети великі надсилаються не менше як 5 штук.

Маленькі не менше як 50 штук.

Д. КУЧМА

„НА ДОПОМОГУ ВЧИТЕЛЕВІ“

Методичні зауваження до переведення педагогічного процесу та взірцеві робочі плани для шкіл соціалістичного 1 концентру. Видання 3-є перероблено і доповнено.

378 стор. Ціна 3 крб.

Цими днями вийде з друку „КУХАРСЬКА КНИЖКА“ В. ЯЩИНСЬКОЇ, 2-е видання

„РОЗУМНЕ ХАРЧУВАННЯ“

Перероблено і доповнено. В цій книжці подано 909 рецептів, як дешево, смачно й споживно готувати їжу та робити всякі харчові запаси.

Ціна 1 крб. 50 коп.

ЗАМОВЛЕННЯ НАДСИЛАЙТЕ:

м. КИЇВ, вул. ВОРОВСЬКОГО, № 19. КНИЖЕКСПЕДУ, „ВІСТІ ВУЦВК“

КНИЖКИ НАДСИЛАЄТЬСЯ НЕГАЙНО БЕЗ ЗАВДАТКУ ПІСЛЯ ПЛАТОЮ

КНИЖЕКСПЕД

Цими днями виходить з друку СЕРІЯ ПЛАКАТІВ У ФАРБАХ „ПІДВИЩУЙМО ВРОЖАЙНІСТЬ“

ВИДАННЯ ВСЕУКРАЇНСЬКОГО С.-Г. МУЗЕЮ:

1. Вплив часу оранки та посіву на врожай ярини.
2. Значіння селекційного сорту та попередника.
3. Поширюйте посів сонячнику та кукурудзи.
4. Значіння суперфосфату та сівозмін для цукрового буряка.
5. Один з сошкою, а семеро з ложкою, та збитки від гесенки й швидки.
6. Протруїш насіння—підвищиш врожай.
7. Значіння угноєння та травосіяння.

Розмір кожного плакату 50—35 см. Ціна окремого плакату 13 коп., набору плакатів 1 крб. 05

Плакати висилаються негайно накладною платою. Пересилка за рахунок замовця.

ЗАМОВЛЕННЯ НАДСИЛАТИ НА ТАКУ АДРЕСУ:

Харків, вул. Енгельса, № 10. С.-Г. Музею

ВИЙШОВ З ДРУКУ

ЖУРНАЛ „ЧЕРВОНІЙ КЛИЧ“ № 44 ЗА БЕРЕЗЕНЬ

НАКЛАДОМ ВСЕУКРАЇНСЬКОГО ЦК МОПР

ВМІЩЕНО ТВОРИ:

Гальперін—МОПР завжди готовий! В. Красноленський—18 березня—день МОПР'у. Арман Росс—Останній Паризької Комуни. Іван Дорожний—Юзефу Плакові. Багряний—Батіг. М. Шульга-Шульженкс—Пісні червоних стрільців. К. Галкін—Примари минулого. Ф. Ракеші—До десятих роковин пролетарської диктатури на Угорщині. Ю. Золотарьов—„15“.

Читайте колективну повість „НИТОЧКА-ДВІЙНИК“, що друкується в „Червоному Кличі“